

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

Bydgoszcz, dnia 19 września 2017 r.

WPS.III. 9421.3.11.2017.SSz

**Pani
Magdalena Prekop
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Bożenkowie**

Wojewoda Kujawsko - Pomorski stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 163 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej oraz § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. nr 61 poz. 543 z późn. zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli, przekazuje niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniach od 30 czerwca do 10 lipca 2017 r. (z przerwą w dniu 3 i 7 lipca 2017 r.) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnień Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzili kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie - zwanym dalej Domem lub DPS.

Tematyka kontroli dotyczyła spraw w zakresie: organizacji jednostki, kwalifikacji zawodowych zatrudnionych pracowników, świadczenia usług opiekuńczych wobec mieszkańców Domu, posiadania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno - opiekuńczego oraz przestrzegania i poszanowania praw mieszkańców.

Celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli. Przedmiotowy protokół w dniu 14 września 2017 r. został podpisany przez Dyrektora jednostki podlegającej kontroli.

Ocena działalności Domu oraz stwierdzone nieprawidłowości

Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie jako jednostka organizacyjna Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy posiada wymagane akty prawne niezbędne do jej funkcjonowania tj. Statut oraz Regulamin Organizacyjny.

Analiza dokumentacji osobowej pod kątem kwalifikacji kadry DPS wykazała, że pracownicy posiadają wykształcenie zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami tj. ustawą o pomocy społecznej i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786 z późn. zm.).

Dyrektor Domu spełnia wymogi zawarte w art. 122 ust. 1 cyt. wyżej ustawy, który stanowi: *„Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są zobowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej”*.

Mieszkańcom Domu udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji, w załatwianiu spraw osobistych – zgodnie z wymogami standardu określonymi w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. a - c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2012, poz. 964 z późn. zm.).

Świadczenie usług w ww. zakresie należy przede wszystkim do zadań pielęgniarek, opiekunów oraz pracownika socjalnego. Jak ustalono, pracownicy Domu udzielają pomocy mieszkańcom w podstawowych czynnościach życiowych np. pomoc w karmieniu, pomoc w czynnościach higienicznych. Z kolei pracownik socjalny prowadzi między innymi sprawy związane z naliczaniem odpłatności mieszkańca za pobyt w Domu, załatwianiem spraw emerytalno-rentowych, prowadzeniem akt osobowych mieszkańca.

Zespół kontrolny w zakresie realizacji usług opiekuńczych nie stwierdził uchybień.

Dom zapewnia przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostępność do informacji o tych prawach – zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 lit. j cytowanego wyżej rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Prawa i obowiązki mieszkańców Domu zawarte zostały w Regulaminie Organizacyjnym Domu w rozdziale VI *„Organizacja życia Mieszkańców”*.

Ponadto każda nowo przyjęta osoba do DPS, zostaje zapoznana z prawami i obowiązkami mieszkańca Domu. Jest to określone w przyjętej procedurze

„Tok przyjmowania mieszkańca do domu pomocy społecznej”.

Zespół kontrolny ustalił, że mieszkańcy mają możliwość kontaktu z dyrektorem Domu, a także swobodnego wnoszenia skarg i wniosków – określa to procedura *„w sprawie przyjmowania skarg i wniosków”*.

Dom zapewnia również warunki do rozwoju samorządności mieszkańców realizowanej poprzez Radę Mieszkańców współpracującą z pracownikami DPS.

Kadencja Rady Domu trwa trzy miesiące. Jej działanie określa procedura *„funkcjonowania Rady Domu.”*

Zespół inspektorów pozytywnie ocenił działalność domu w zakresie przestrzegania i poszanowania praw mieszkańców.

Na podstawie przedłożonych dokumentów zespół inspektorów ustalił, że do bezpośredniej pracy z mieszkańcami Domu zatrudnionych jest 38 osób.

Przy obliczaniu wskaźnika zatrudnienia zespołu terapeutyczno – opiekuńczego (ZTO) nie uwzględniono dyrektora Domu z racji pełnionej funkcji, uwzględniono natomiast psychologa zatrudnionego na 0,5 etatu. Jest to zgodne ze stanowiskiem zawartym w piśmie z 30 listopada 2013 r. znak DPS-VII-079-8366-ZG-97/13 Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej cyt., (...) *W zespole terapeutyczno - opiekuńczym powinni być zatrudnieni tacy specjaliści jacy są konieczni w związku z potrzebami mieszkańców. Nie oznacza to, że specjaliści ci powinni być zatrudnieni na pełnym etacie jeśli nie ma to uzasadnienia merytorycznego. W związku z tym zawsze przyjmowano metodę przeliczania wskaźnika zatrudnienia na pełne etaty co nie oznacza nieliczenia do wskaźników tych osób, które zatrudnione są na część etatu (...)*”.

W związku z powyższym wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno - opiekuńczego wynosi 0,53 (36,5 etatu : 70). Tym samym Dom spełnia wymogi standardu w tym zakresie.

W trakcie kontroli ustalono, że pracownicy zespołu terapeutyczno - opiekuńczego podnoszą swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach wewnętrznych organizowanych na terenie Domu. Tematyka oraz częstotliwość szkoleń jest zgodna z przepisami określonymi w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Zespół kontrolny dokonał analizy dokumentacji związanej z indywidualnym wspieraniem mieszkańca. Ustalono, że spotkania ZTO odbywają się 1-2 x w miesiącu.

W trakcie posiedzeń omawiana jest indywidualna sytuacja poszczególnych mieszkańców, a także opracowywane, analizowane i modyfikowane są indywidualne plany wsparcia mieszkańców.

Dla każdego nowoprzyjętego mieszkańca indywidualny plan wsparcia jest opracowywany po sześciu miesiącach jego pobytu, według schematu określonego w procedurze „*budowania indywidualnych planów wspierania mieszkańców*”. Zespół inspektorów pozytywnie ocenił działalność domu w zakresie realizacji indywidualnych planów wsparcia mieszkańców.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dom zatrudnia jednego pracownika socjalnego na 70 Mieszkańców. Stan ten jest niezgodny z zapisem § 6 ust. 2 pkt 1 cytowanego wyżej rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej który stanowi, iż „*warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu*”.

Zgodnie ze stanowiskiem zawartym w piśmie z 30 listopada 2013 r. znak DPS-VII-079-8366-ZG-97/13 Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej można przyjąć, że 1 etat pracownika socjalnego przypada na 50 mieszkańców. Wymiar czasu pracy pracowników socjalnych powinien być proporcjonalny do liczby mieszkańców.

Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie dysponuje 70 miejscami. Zatem w przypadku kontrolowanego DPS pracownicy socjalni winni być zatrudnieni w łącznym wymiarze czasu pracy nie mniejszym niż 1,4 etatu.

Zespół inspektorów w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakresie organizacji jednostki, kwalifikacji zatrudnionej kadry, świadczenia usług opiekuńczych, posiadania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno - opiekuńczego oraz przestrzegania i poszanowania praw mieszkańców – nie stwierdza uchybień.

Nieprawidłowości odnoszą się do kwestii warunkujących efektywną realizację usług opiekuńczych i wspomagających - w zakresie zatrudnienia pracownika socjalnego.

Wynikają one z niewłaściwego zastosowania przepisów prawnych. Może to skutkować obniżeniem standardu realizacji zadań w obszarze świadczenia pracy socjalnej.

Wobec powyższego Wydział Polityki Społecznej, prowadzący kontrolę ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą **pozytywnie z uchybieniami.**

Na podstawie § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli wskazuje się Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie jako osobę odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości oraz za podjęcie działań w celu ich usunięcia.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego, przekazując powyższe uwagi i wnioski - Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. Podjąć działania w kierunku zatrudnienia pracownika socjalnego proporcjonalnie do ilości mieszkańców Domu w celu zapewnienia właściwego standardu opieki. Zgodnie z zapisem § 6 ust. 2 pkt 1 cytowanego wyżej rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej *„warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu”*.

W związku z powyższym Dom winien zatrudnić dodatkowo pracownika socjalnego na minimum 0,4 etatu.

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 - 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126 cyt. wyżej ustawy, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.
2. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.

7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

W przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne, zgodnie z art. 130 i 131 ustawy o pomocy społecznej.

Do wiadomości:

1. Pan

Wojciech Porzych

Starosta Bydgoski

2. a/a.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski

